

Tài liệu tập huấn nông dân bài 12

Vận chuyển, bảo quản, xử lý sự cố rò rỉ thuốc BVTV, các biện pháp sơ cứu và kết luận

Nội dung

Vận chuyển và bảo quản thuốc BVTV	1
Thực hành bảo quản thuốc BVTV cho các hộ nông dân nhỏ.....	1
Vận chuyển thuốc BVTV	3
Quản lý rò rỉ thuốc trừ sâu	4
Làm thế nào để xử lý một vụ tràn / rò rỉ của thuốc BVTV.	5
Nên làm gì với bao bì thuốc BVTV đã qua sử dụng?	6
Các loại bao bì (liên quan đến các loại hợp chất).....	6
Cách thức xử lý vỏ thuốc đựng hợp chất lỏng	7
Cách thức xử lý vỏ thuốc đựng hợp chất khô/rắn	8
Ngộ độc thuốc BVTV - các biện pháp sơ cứu	9
Thuốc BVTV có thể xâm nhập vào bên trong cơ thể bằng cách nào?	9
Các triệu chứng ngộ độc thuốc BVTV thường gặp.....	9
Các biện pháp sơ cứu	9
Kế hoạch tập huấn và chuẩn bị dụng cụ tập huấn	14
Kết quả mong đợi	14
Chuẩn bị dụng cụ giảng dạy	14
Các bước tập huấn	14

Vận chuyển và bảo quản thuốc BVTV

Thực hành bảo quản thuốc BVTV cho các hộ nông dân nhỏ

Thuốc BVTV có thể gây nguy hiểm cho sức khỏe của bạn và môi trường ngay tức thời. Những tai nạn liên quan đến sự cố tràn và rò rỉ có thể có ảnh hưởng sức khỏe và môi trường nghiêm trọng, đặc biệt đối với trẻ em. Bảo quản đúng cách thuốc BVTV có thể làm giảm nguy cơ rủi ro cho con người, động vật và môi trường. Một số nước có luật pháp đối với việc bảo quản thuốc BVTV

Khu vực lưu trữ: trang thiết bị để bảo quản thuốc BVTV cần có:

- + Khu vực riêng: khu vực này tách riêng khỏi khu vực làm việc, khu vực sinh hoạt, và các khu vực nuôi gia súc gia cầm...
- + Cách xa giếng nước, mương, hoặc các ao hồ, sông rạch
- + Cách các khu vực đất xộp và các khu vực nơi mà lũ lụt có thể xảy ra
- + Cách biệt các khu vực công cộng, trẻ em và động vật
- + Gần đường bộ để dễ dàng đưa đi cấp cứu
- + Các vật dụng đựng thức ăn hoặc đồ uống không được dùng để đựng thuốc BVTV (chai lọ đựng nước mắm, chai coca....). Cần thận chú ý các hạt giống đã được xử lý thuốc không được sử dụng làm thực phẩm hoặc thức ăn chăn nuôi.
- + Thuốc diệt cỏ nên được bảo quản riêng biệt từ các sản phẩm bảo vệ cây trồng khác

Các trang thiết bị dùng để bảo quản thuốc BVTV: Trang thiết bị dùng để bảo quản thuốc phải nên:

- + Chỉ được sử dụng để bảo quản/chứa các loại thuốc BVTV
- + Phải được khóa cẩn thận để ngăn ngừa những người không có phận sự /trẻ em
- + Phải làm bằng chất liệu bảo vệ chống lại thời tiết bất lợi
- + Phải được làm bằng vật liệu chống cháy nổ
- + Phải được làm bằng sàn chống thấm có khe để nếu bị đổ, tràn vẫn đảm bảo không tràn ra ngoài khu vực khác
- + Không có cống sàn, trừ khi khép kín (ví dụ, dẫn đến một bể chứa)
- + Được thông gió tốt trong mọi điều kiện thời tiết
- + Có kệ làm bằng vật liệu không hấp thụ thuốc trừ sâu
- + Có hệ thống dây điện thích hợp
- + Có hệ thống sáng tốt
- + Có bình chữa cháy thích hợp bên ngoài các khu bảo quản
- + Có dễ dàng truy cập đến các thiết bị khẩn cấp và quần áo bảo hộ cá nhân bên ngoài các khu vực bảo quản
- + Có một dấu hiệu cảnh báo trên lối vào để cho biết: Thuốc BVTV được bảo quản ở đó, vật liệu dễ cháy và dấu hiệu cấm hút thuốc lá.

Thuốc trừ dịch hại nên được bảo quản trong khu vực riêng dành cho thuốc BVTV

Hướng dẫn thực hành bảo quản thuốc BVTV tại nông hộ

- + Đọc và làm theo hướng dẫn trên nhãn thuốc BVTV khi bảo quản.
- + Thuốc phải được bảo quản trong chai/lọ/gói/bịch/ thùng còn nguyên vẹn nhãn để đảm bảo rằng các loại thuốc BVTV được sử dụng cho đúng các mục đích của nó.
- + Chai/lọ/gói thuốc phải được bảo quản trong khu vực dành cho các loại thuốc BVTV. Không bao giờ để chúng với các mặt hàng khác (chai nước mắm, chai dấm, hoặc thức ăn khác...)
- + Các chai lọ/ thùng chứa nên thường xuyên kiểm tra rò rỉ, rỉ sét, hoặc nắp chưa vặn chặt.
- + Đóng bao bì/nút vặn khi không sử dụng và bảo quản chúng trong khu vực khô ráo

KHÔNG BẢO QUẢN, DỰ TRỮ THUỐC BVTV CÙNG VỚI THỨC ĂN CHO NGƯỜI VÀ GIA SÚC
Tài liệu tập huấn nông dân bài 12

Không bảo quản thuốc BVTV mà không có còn nguyên nhãn thuốc

Chai có nắp

Chai không có nắp

Chai có nắp lỏng

Nên bảo quản/thuốc trong chai/lọ của chính loại thuốc đó và không đựng thuốc còn thừa trong các chai lọ đựng thức ăn

Nếu phải đổ hoá chất vào bình/lọ khác, hãy ghi rõ đúng loại của nhãn thuốc trên bình/chai lọ mới cùng loại với nhãn thuốc cũ. Không bao giờ để các bình/lọ thuốc BVTV vào thùng mà một ai đó có thể nhầm lẫn với thức ăn hoặc đồ uống. Trách nhiệm về mặt thuốc về bạn nếu có người bị ngộ độc do b5n ghi nhãn không đúng cách hoặc sử dụng thùng chứa không phù hợp .

Nước sạch nên luôn luôn có sẵn tại nơi bảo quản thuốc trong trường hợp để khử độc khẩn cấp. Nếu nước uống không có sẵn, có thể sử dụng thùng chứa với đầy nước sạch được đầy nắp cẩn thận để dùng khi cần nếu có sự cố rò rỉ/tràn của thuốc. Nước cần được thay thường xuyên để đảm bảo an toàn cho người sử dụng trên da hoặc mắt. Ngoài ra, một bộ dụng cụ rửa mắt cũng nên có sẵn. Nước dùng để rửa không bao giờ được phép tiếp cận với những nguồn nước khác (xem bên dưới).

Vận chuyển thuốc BVTV

Bất cứ người nào vận chuyển thuốc trừ sâu thì cần thiết phải có trách nhiệm đề phòng mọi trường hợp sự cố có thể xảy ra. Sự bất cẩn có thể gây ra sự cố tràn/ đổ/ vỡ chai/bình đựng thuốc và gây hư hỏng và như thế sẽ có khả năng gây hại cho chính bạn và người khác. Tai nạn có thể xảy ra bất kể là khi bạn vận chuyển gần hay xa, vì thế bạn phải lường trước được mọi hậu quả khi có sự cố xảy ra (bị té xe khi vận chuyển thuốc làm đổ/tràn thuốc ra đường) nghĩa là phải chuẩn bị với việc học những cách cần thiết để ngăn chặn rủi ro xảy ra và biết phải làm gì nếu không may thuốc trừ sâu bị đổ/rò rỉ/tràn ra ngoài.

Cách an toàn nhất để vận chuyển thuốc trừ sâu là nên để thuốc ở phía sau xe tách riêng ra khỏi hành khách đi cùng. Xe chuyên chở phải có thép hoặc nhựa lót sàn là tốt nhất vì dễ làm sạch khi thuốc bị tràn. Bất kể loại xe nào bạn sử dụng để vận chuyển thuốc BVTV, tất cả các thùng chứa phải được bảo vệ đúng cách để có thể ngăn chặn sự di chuyển quá trình vận chuyển và phải chắc chắn các chai lọ thuốc phải được dựng đứng thẳng. Đừng bao giờ để thuốc trừ sâu loại chất lỏng trong buồng lái của xe, thuốc có thể bốc hơi độc hại, ngoài việc với nguy cơ gây độc cho người khi bị tiếp xúc và cũng rất khó làm sạch nơi có sự cố tràn như sàn xe hoặc ghế.

Ở Việt Nam, hầu hết nông dân sử dụng xe máy, hoặc xe đạp để vận chuyển thuốc (nếu cửa hàng thuốc sâu ở xa nhà), mặc dù không phải là phương thức vận chuyển tốt nhưng có thể làm giảm nguy cơ rủi ro khi vận chuyển như:

- Đặc biệt quan trọng các biện pháp được mô tả ở đây nhằm để bảo vệ trẻ em, thực phẩm, ...vv. Biện pháp này cần được thực hiện nghiêm túc: Chỉ mua thuốc BVTV và không thực hiện các hoạt động nào khác.

- Các cửa hàng bán thuốc BVTV phải nên có bao bì đựng thuốc chắc chắn và có thể dán kín miệng bao (hình trên) để đựng chai/lọ thuốc sâu trong trường hợp bị vỡ, đổ tràn sẽ kín bên trong và dễ xử lý
- Trường hợp bị sự cố xảy ra như bị đổ vãi, nên làm sạch xe, hoặc những chỗ bị thuốc tiếp xúc ngay lập tức
- Không chuyên chở trẻ em hoặc động cùg lúc với thuốc trừ sâu. Bạn cũng không nên vận chuyển thuốc trừ sâu với thực phẩm, thức ăn hay quần áo. Nếu bạn phải dừng lại trong khi vận chuyển thuốc trừ sâu, nên giám sát cẩn thận để không cho người lạ/trẻ em/động vật đến gần xe nơi chở thuốc. Nếu ai đó vô tình bị nhiễm độc, chủ xe sẽ là bên chịu trách nhiệm. Tốt nhất nếu có thể, nên để thuốc trong một thùng có khoá phía sau xe.
- Trước khi vận chuyển thuốc BVTV, nên kiểm tra chai/bịch/lọ/thùng chứa thuốc, bảo đảm các chai/bịch/lọ/thùng chứa thuốc phải không bị hư hại, và nhãn thuốc phải còn nguyên vẹn. Tất cả chai/bịch/lọ/thùng chứa thuốc nên được buộc chặt để ngăn cản sự dịch chuyển hoặc nghiêng. Bảo vệ các chai/bịch/lọ/thùng chứa thuốc khỏi nhiệt độ nóng sẽ giúp duy trì chất lượng thuốc

Quản lý rò rỉ thuốc trừ sâu

Các trường hợp rò rỉ thuốc trừ sâu

- Các chai lọ thuốc sâu đã bị rò rỉ từ nơi bán
- Rò rỉ trong khi chuyên chở
- Bị rò rỉ/đổ trong khi pha thuốc để xịt
- Bị rò rỉ/đổ do quên đóng nắp chai

Thiệt hại có thể xảy ra bởi sự rò rỉ của thuốc BVTV

- + Ô nhiễm môi trường
- + Tác hại đến sức khỏe cộng đồng đặc biệt đối với trẻ em sinh hoạt gần nơi để thuốc BVTV bị rò rỉ thuốc.
- + Nông độ các hóa chất này có thể bị giảm xuống, và vì vậy nó có thể mất hiệu quả trong kiểm soát sâu bệnh.

Làm thế nào để xử lý một vụ tràn / rò rỉ của thuốc BVTV.

Nếu rò rỉ hay bị đổ tràn lan thuốc trừ sâu nào xảy ra. Nên làm theo một số hướng dẫn:

- Đưa người và động vật ra khỏi khu vực bị ô nhiễm
- Không hút thuốc hoặc sử dụng đèn gần nơi rò rỉ (do thuốc trừ sâu rất dễ cháy)
- Mặc quần áo bảo hộ trong khi làm sạch nơi rò rỉ
- Tiêu huỷ các chai lọ, gói bị hư hỏng và đặt chúng trên một bề mặt không thấm nước hoặc đất trống, tránh xa nhà ở và nguồn nước
- Sử dụng đất hoặc mùn cưa để hấp thụ chất lỏng, quét nơi rò rỉ, tràn một cách cẩn thận và xử lý một cách thích hợp để không có khả năng gây ô nhiễm nơi sông hồ, ao rạch kênh mương
- Rửa các bộ phận của thiết bị chuyên chở (nếu xảy ra rò rỉ hay bị đổ trong khi chuyên chở) lưu ý không rửa ở những nơi có nguồn nước như giếng, sông hồ, ao rạch kênh mương và xử lý nước rửa từ sự cố rò rỉ một cách thích hợp

Xử lý xung quanh nơi bị đổ vãi thuốc BVTV

Quét cẩn thận nơi bị tràn thuốc

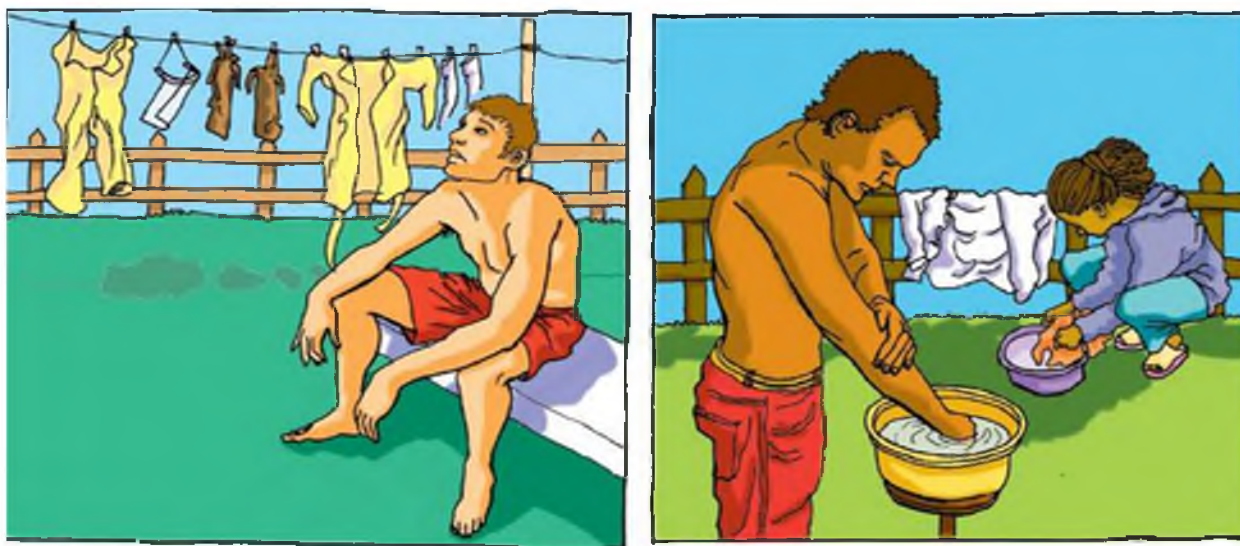
Bỏ chai lọ rò rỉ vào trong túi hoặc thùng chứa để đem đi tiêu huỷ

Các dụng cụ/vật liệu sau đây cần thiết để làm sạch thuốc BVTV bị rò rỉ hay đổ tràn lan:

- Quần áo bảo hộ.
- Vật liệu làm thấm, như cát hoặc mùn cưa trộn với vôi (vôi trung hòa các sản phẩm).
- Đặc biệt nên dùng túi đựng chất thải nông nghiệp.
- Thuổng phẳng.
- Cái xô.
- Giẻ lau, bàn chải.

Các bước để thực hiện việc làm sạch chai/lọ/thùng/gói thuốc BVTV bị rò rỉ hay bị đổ tràn

1. Không để người và động vật tiếp xúc nơi bị đổ thuốc.
2. Bảo vệ bản thân để không bị tiếp xúc với thuốc bằng cách sử dụng bộ đồ bảo hộ
3. Dựng thẳng chai/lọ/thùng chứa thuốc để tránh bị đổ thêm.
4. Khoanh vùng bị tràn/ đổ thuốc để tránh ô nhiễm hơn nữa (trong trường hợp thuốc là dạng chất lỏng).
5. Đổ cát hay mùn cưa vào nơi thuốc bị tràn/đổ (trong trường hợp của một chất lỏng).
6. Quét sạch cẩn thận và bỏ các chai lọ bị rò rỉ trong túi đặc biệt hoặc trong thùng để đem đi tiêu hủy.
7. Làm sạch nơi tràn bằng nước và xà phòng.
8. Tắm rửa sạch sẽ và giặt sạch quần áo bảo hộ.

Giặt quần áo bảo hộ và tắm rửa sạch sẽ sau khi làm sạch khu vực bị đổ/rò rỉ thuốc BVTV

Nên làm gì với bao bì thuốc BVTV đã qua sử dụng?

Thuốc BVTV có thể gây nguy hại đáng kể đối với môi trường nếu như được xử lý một cách bừa bãi. Vì vậy, sau khi sử dụng thuốc BVTV, chúng ta cần xử lý bao bì thuốc BVTV đã qua sử dụng đúng cách, theo chỉ dẫn trên nhãn thuốc.

Các bao bì thuốc BVTV đã qua sử dụng hay những vỏ thuốc đã dùng hết phải được rửa sạch và tiêu hủy để tránh việc sử dụng lại nhiều lần cho những mục đích khác (ví dụ như bảo quản thực phẩm, nước uống, nhiên liệu, v.v...). Điều này nhằm giảm thiểu tối đa ô nhiễm môi trường và bảo vệ con người cũng như động vật khỏi nguy cơ bị ngộ độc thuốc.

Các loại bao bì (liên quan đến các loại hợp chất)

Có nhiều loại bao bì thuốc BVTV khác nhau, phổ biến nhất là:

Vỏ thuốc đựng hợp chất lỏng làm bằng kim loại, nhựa, hoặc thủy tinh.

Tài liệu tập huấn nông dân bài 12

Vỏ thuốc đựng hợp chất khô/rắn làm bằng nhựa, giấy hay bìa carton.

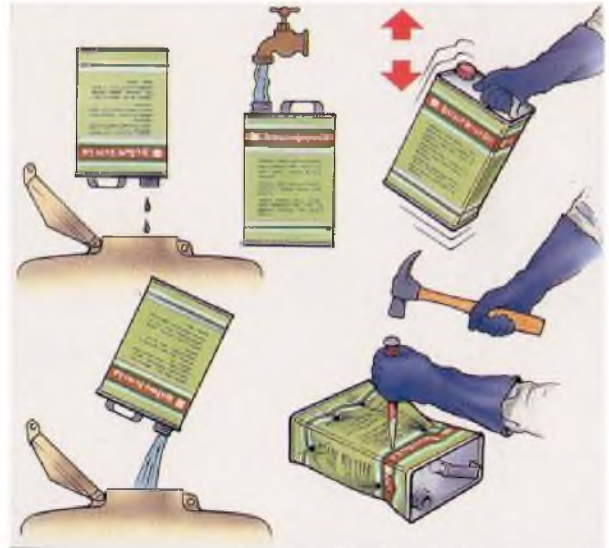

Cách thức xử lý vỏ thuốc đựng hợp chất lỏng

<p>1</p>	<p>Đổ nước đầy ¼ vỏ thuốc</p>		<p>Đóng nắp lại và lắc mạnh</p>	<p>Đổ toàn bộ nước rửa vào bình</p> <p>Dư lượng thuốc trong nước rửa: 4 000 ppm</p>
<p>2</p>	<p>Đổ nước đầy ¼ vỏ thuốc</p>		<p>Đóng nắp lại và lắc mạnh</p>	<p>Đổ toàn bộ nước rửa vào bình</p> <p>Dư lượng thuốc trong nước rửa: 40 ppm</p>
<p>3</p>	<p>Đổ nước đầy ¼ vỏ thuốc</p>		<p>Đóng nắp lại và lắc mạnh</p>	<p>Đổ toàn bộ nước rửa vào bình</p> <p>Dư lượng thuốc trong nước rửa: Không phát hiện</p>

- Sử dụng quần áo và thiết bị bảo hộ cá nhân phù hợp như: quần áo, ủng, găng tay, tạp dề, tấm che mặt hoặc kính bảo hộ.
 - Đổ toàn bộ thuốc trong bao bì vào bình phun thuốc.
 - Súc rửa bao bì đã hết thuốc 3 lần theo các bước sau. Súc rửa vỏ thuốc 3 lần với nước có thể rửa sạch được hơn 99,99% dư lượng thuốc BTVT.
 - Phun toàn bộ thuốc trong bình lên cây trồng.
 - Sau đó bỏ vỏ thuốc vào kho chứa một cách an toàn cho đến khi chuyển những bao bì thuốc BTVT đã qua sử dụng này đến một hệ thống thu gom bao bì tại địa phương để xử lý. Tuy nhiên luôn nhớ rằng **KHÔNG ĐƯỢC** làm thùng hoặc đốt bình xịt dạng hút chân không mà phải bỏ vào kho chứa chờ xử lý theo quy định.
- **Đối với vỏ thuốc làm bằng kim loại và nhựa**

Sau khi được làm sạch, chúng ta nên đâm thủng vỏ thuốc bằng vật sắc nhọn, sau đó nén chặt vỏ thuốc nhỏ nhất có thể trước khi đưa vào kho chứa và chuyển đến hệ thống thu gom bao bì tại địa phương để xử lý.

- **Đối với vỏ thuốc làm bằng thủy tinh:** chúng ta nên đặt vỏ chai thủy tinh vào trong một cái túi chắc chắn (nhựa hoặc bao bố) và nghiền nát với một vật không nhọn trước khi bỏ đi.
 - Vệ sinh quần áo bảo hộ và thiết bị được dùng để xử lý vỏ thuốc.
 - Vệ sinh cá nhân sạch sẽ.

Cách thức xử lý vỏ thuốc đựng hợp chất khô/rắn

- Sử dụng quần áo và thiết bị bảo hộ cá nhân phù hợp như: quần áo, ủng, găng tay, tạp dề, tấm che mặt hoặc kính bảo hộ.
- Đổ toàn bộ thuốc trong bao bì vào bình phun thuốc.
- Phun toàn bộ thuốc trong bình lên cây trồng.
- Sau đó bỏ vỏ thuốc vào thùng rác hoặc nếu có đủ không gian thì đặt bao bì đã qua sử dụng vào kho chứa một cách an toàn cho đến khi có thể xử lý.
 - **Đối với vỏ thuốc làm bằng nhựa:** làm theo hướng dẫn bên trên.
 - **Đối với vỏ thuốc làm bằng giấy hay bìa carton:** chúng ta nên gấp vỏ thuốc lại nhỏ nhất có thể và bỏ vào một bao nilon kín, rồi đặt vào kho chứa chờ xử lý.
- Vệ sinh quần áo bảo hộ và thiết bị được dùng để xử lý vỏ thuốc.
- Vệ sinh cá nhân sạch sẽ.

Tại một số tỉnh thành ở Việt Nam, để giảm thiểu ô nhiễm môi trường từ lượng rác thải bao bì thuốc BVTV đã qua sử dụng, các ngành chức năng đang thực hiện một số biện pháp bảo vệ như xây dựng các bể thu gom bao bì thuốc BVTV đã qua sử dụng, tổ chức thu gom bao bì thuốc BVTV đã qua sử dụng theo định kỳ để chuyển đến đơn vị có thẩm quyền tiêu hủy hay tái sử dụng nguyên liệu. Vì thế, khi có bao bì thuốc, tốt nhất bà con nông dân nên chuyển những bao bì thuốc BVTV đã qua sử dụng đến một hệ thống thu gom bao bì tại địa phương để tiêu hủy.

Ngộ độc thuốc BVTV - các biện pháp sơ cứu

Các loại hóa chất có thể xâm nhập vào cơ thể qua tiếp xúc với da, mắt, miệng và mũi, do đó điều quan trọng nhất cần nhớ khi sử dụng thuốc BVTV là bảo vệ bản thân, quen với những dấu hiệu và triệu chứng ngộ độc, cũng như cần biết cách áp dụng các biện pháp sơ cứu trong khi chờ đợi sự giúp đỡ từ cơ sở y tế. Thông tin về triệu chứng ngộ độc và các biện pháp sơ cứu thường được chỉ rõ trên nhãn thuốc.

Thuốc BVTV có thể xâm nhập vào bên trong cơ thể bằng cách nào?

Thấm thấu qua da (xâm nhập qua da, bao gồm cả mắt và tai): Đây là nguyên nhân ngộ độc phổ biến nhất do thuốc BVTV có thể văng vào mắt hay dây rốn trên da, hoặc thấm qua quần áo và thiết bị bảo hộ không được giữ gìn tốt. Thuốc BVTV có thể xâm nhập vào bên trong cơ thể qua da thông thường, không bị tổn thương cũng như qua các vết thương và chỗ đau.

Nuốt phải thuốc (xâm nhập qua miệng): Đây là con đường ngộ độc thuốc BVTV ít xảy ra nhất. Tuy nhiên, rất nguy hiểm nếu chúng ta ăn, uống hay hút thuốc với bàn tay dính thuốc BVTV.

Hít phải hơi độc của thuốc (xâm nhập qua mũi): Đây là con đường nhanh nhất để thuốc BVTV xâm nhập vào cơ thể vì hơi độc sẽ xâm nhập vào phổi và đi trực tiếp vào máu một cách nhanh chóng. Ngoài ra, việc sử dụng thuốc BVTV trong không gian khép kín càng làm cho việc ngộ độc qua đường hô hấp càng trở nên nghiêm trọng hơn.

Các triệu chứng ngộ độc thuốc BVTV thường gặp

Các triệu chứng ban đầu	Các triệu chứng tiếp theo hoặc các triệu chứng kèm theo	Các triệu chứng biểu hiện sau đó
<ul style="list-style-type: none">• Hoa mắt• Khó chịu• Nhức đầu• Bơ phờ hay mệt mỏi• Buồn nôn• Nôn• Đỏ mề hôi quá mức• Run• Đau thắt ngực	<ul style="list-style-type: none">• Mờ mắt• Tiêu chảy• Tiết nước bọt quá mức• Chảy nước mắt• Quá kích động• Co giật các cơ mí mắt• Rối loạn thần kinh	<ul style="list-style-type: none">• Tràn dịch màng phổi• Run rẩy• Co giật• Mê sảng• Rối loạn đường tiêu hóa hay tiêu chảy• Suy hô hấp và suy tim

Các biện pháp sơ cứu

Trong trường hợp ngộ độc thuốc BVTV, ngay sau khi gọi cho bác sĩ, tùy theo tình trạng của bệnh nhân mà chúng ta cần hành động một cách bình tĩnh và có phương pháp. Đối với bất kỳ sự cố nhiễm độc nào thì tốc độ xử lý là điều tiên quyết giúp phòng tránh nguy cơ dẫn đến ngộ độc. Đừng chờ đợi sự giúp đỡ của các chuyên gia, mà phải thực hiện ngay các biện pháp sơ cứu dưới đây nhằm hạn chế tối đa các trường hợp ngộ độc thuốc.

Đầu tiên, cần xác định xem liệu việc ngộ độc hay bệnh tật có phải do nhiễm thuốc BVTV hay không. Ngoài ra, cần kiểm tra hiện trường để đảm bảo an toàn cho bản thân. Trang bị thiết bị bảo hộ cá nhân phù hợp nếu cần thiết.

Đưa nạn nhân ra khỏi vùng nhiễm độc.

Cởi bỏ quần áo hay thiết bị bảo hộ cá nhân và quần áo lao động bị dính thuốc.

Giữ cho bệnh nhân bình tĩnh và yên tâm. **Kiểm tra vị trí hay loại nhiễm độc nào vừa xảy ra, đồng thời thực hiện các biện pháp sơ cứu như mô tả bên dưới.** Không cho bệnh nhân ăn, uống bất cứ thứ gì hay hút thuốc.

Nhiệt độ cơ thể:

Khi bệnh nhân bất tỉnh, cần chú ý đặc biệt đến việc kiểm soát nhiệt độ cơ thể cho bệnh nhân. Nếu bệnh nhân cảm thấy lạnh thì giữ ấm cho bệnh nhân với một tấm chăn nhằm duy trì nhiệt độ cơ thể bình thường. Nếu bệnh nhân sốt thì lau mát cho bệnh nhân.

Vị trí:

Đặt bệnh nhân tại vị trí với phần đầu thấp hơn phần còn lại của cơ thể (= vị trí hồi phục) và quay sang một bên. Nếu bệnh nhân bất tỉnh thì kéo cằm về phía trước và để đầu ngửa ra sau, nhằm đảm bảo bệnh nhân có thể thở được.

Hô hấp:

Nếu bệnh nhân ngừng thở thì phải thực hiện hô hấp nhân tạo ngay lập tức, quan sát các biện pháp phòng ngừa thích hợp và sử dụng các thiết bị phù hợp để tránh cho bản thân nuốt phải thuốc BVTV.

Nhận trợ giúp từ cơ sở y tế ngay lập tức. Mang theo vỏ thuốc, nhãn thuốc, và bất cứ thông tin khác sẵn có cho nhân viên y tế đọc.

Một số loại thuốc BVTV có thuốc giải độc. Thông tin về thuốc giải độc có thể tìm thấy trên nhãn thuốc. Chỉ có bác sĩ mới có thể giám sát việc dùng thuốc giải độc.

Đối với mỗi con đường thuốc BVTV xâm nhập vào cơ thể, chúng ta có những biện pháp sơ cứu khác nhau.

Trường hợp nhiễm độc qua da

1. Cởi bỏ quần áo (thiết bị bảo hộ cá nhân và quần áo lao động) một cách cẩn thận.

2. Sử dụng thật nhiều nước để rửa sạch chỗ da và tóc bị dính thuốc. Sau đó rửa lại bằng xà phòng và nước.

3. Nếu có mụn nước xuất hiện thì bôi thuốc mỡ.

4. Nhận trợ giúp từ cơ sở y tế ngay lập tức. Mang theo vỏ thuốc, nhãn thuốc, và bất cứ thông tin khác sẵn có cho nhân viên y tế đọc.

<p>Trường hợp nhiễm độc qua mắt</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Xối rửa mắt với nhiều nước sạch chảy liên tục từ vòi (ví dụ như sử dụng nước vòi ít nhất 15 phút để rửa mắt). 2. Che mắt với miếng băng mắt vô trùng hoặc vật liệu không có tơ sạch. 3. Nhận trợ giúp từ cơ sở y tế ngay lập tức. Mang theo vỏ thuốc, nhãn thuốc, và bất cứ thông tin khác sẵn có cho nhân viên y tế đọc. 	
<p>Trường hợp nuốt phải thuốc BVTV</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Chỉ thực hiện việc gây nôn nếu trên nhãn thuốc cho phép. Gây nôn chỉ nên được thực hiện trên bệnh nhân còn tỉnh táo. Giữ cho bệnh nhân ngồi hoặc đứng thẳng. 2. Thực hiện gây nôn bằng cách dùng hai ngón tay thọc vào phần dưới của cuống họng của bệnh nhân. Dùng hai ngón tay của tay kia giữ chặt phần má nằm giữa hai hàm của bệnh nhân nhằm tránh cho các ngón khác không bị cắn. 3. Không bao giờ cho bệnh nhân nhiễm độc ăn bất cứ thứ gì qua đường miệng. 4. Đặt bệnh nhân tại vị trí với phần đầu thấp hơn phần còn lại của cơ thể (= vị trí hồi phục). 	

5. Nhận trợ giúp từ cơ sở y tế ngay lập tức. Mang theo vỏ thuốc, nhãn thuốc, và bất cứ thông tin khác sẵn có cho nhân viên y tế đọc.

Tóm lược lại:

Trường hợp hít phải thuốc BVTV

1. Đọc nhãn thuốc để được hướng dẫn về các bước thực hiện các biện pháp sơ cứu.

2. **Không bao giờ** cho bệnh nhân nhiễm độc ăn bất cứ thứ gì qua đường miệng.

3. Đặt bệnh nhân tại vị trí với phần đầu thấp hơn phần còn lại của cơ thể (= vị trí hồi phục).

4. Nhận trợ giúp từ cơ sở y tế ngay lập tức. Mang theo vỏ thuốc, nhãn thuốc, và bất cứ thông tin khác sẵn có cho nhân viên y tế đọc.

Kế hoạch tập huấn và chuẩn bị dụng cụ tập huấn

Kết quả mong đợi

1. Sau khi tham dự lớp học này nông dân sẽ phải biết:
 - + Làm thế nào để lựa chọn khu vực để bảo quản thuốc BVTV (Khu vực xa nhà hoặc bên trong nhà)
 - + Làm thế nào để quản lý rò rỉ thuốc trừ sâu / tràn
 - + Các loại thuốc trừ sâu khác nhau có thể có những tác động đến sức khỏe cộng đồng khác nhau.
 - + Nông dân sẽ biết được phải làm gì với các chai lọ thuốc đã sử dụng
 - + Hiểu được chất độc thuốc trừ sâu tiếp xúc với cơ thể con người như thế nào
 - + Nhận diện được triệu chứng ngộ độc thuốc trừ sâu
 - + Khi nào và làm thế nào để sơ cứu người bị ngộ độc thuốc trừ sâu
2. Nông dân sẽ thảo luận theo nhóm về việc mua thuốc BVTV như thế nào và cách họ quản lý thuốc thế nào?.
3. Nông dân sẽ thảo luận về trường hợp ngộ độc thuốc, rò rỉ thuốc và những bước cơ bản trong sơ cứu ngộ độc thuốc trừ sâu bệnh hại...

Chuẩn bị dụng cụ giảng dạy

Chuẩn bị một số hình ảnh, mẫu vật được đề cập trong bài học như sau:

- Mẫu của nhãn thuốc trừ sâu, bệnh với đầy đủ thông tin đã được đăng ký
- Mẫu của các dạng thuốc phổ biến
- Hình hướng dẫn sơ cứu nếu có người bị nhiễm độc của thuốc BVTV
- Chai/lọ có hình dạng giống chai thuốc (dùng để thực tập chứa các dung dịch màu giả làm thuốc trừ sâu) khi bị rò rỉ/ các chai lọ có nắp bị hư (để thấy sự rò rỉ thuốc nếu nắp bị hư)
- Chuẩn bị một số vật dụng dùng trong lau chùi
- Chuẩn bị một số hình ảnh về việc đựng thuốc sâu còn lại trong các chai lọ đựng thức ăn/nước ngọt....hoặc để chung chai lọ thuốc với nơi để thực phẩm dễ gây nhầm lẫn cho người sử dụng.

Các bước tập huấn

Bước 1: Đặt câu hỏi về cách vận chuyển thuốc BVTV

Yêu cầu nông dân cho biết cách vận chuyển thuốc trừ sâu của họ từ cửa hàng bán về nhà xe để chuyên chở. Họ để thuốc BVTV nơi nào trên xe để chuyên chở? cán bộ tập huấn sẽ cùng ghi nhận những ý đúng

Bước 2: Thảo luận nhóm về những phần đã được hướng dẫn

1. Hỏi nông dân sẽ làm gì với thuốc sâu còn trong chai/lọ/gói để sử dụng cho lần tới? Trường hợp thuốc còn lại được bảo quản ở đâu? có nơi nào để bảo quản thuốc trừ sâu không (bên ngoài hay bên trong) -Nếu bên trong, có đựng trong bất kỳ hộp / thùng thiếc nào không?
2. Tại sao chúng ta nên bảo quản thuốc trừ sâu? (để nông dân trả lời theo nhóm) Hãy để họ nói về trường hợp của mình.
3. Trình bày các hình ảnh các cách thức bảo quản thuốc BVTV, Thảo luận về từng phương pháp được đề xuất, và làm cho các học viên để hiểu đầy đủ về phương pháp bảo quản đúng

4. Cán bộ tập huấn nên nhắc nhở học viên lưu ý đọc các hướng dẫn các biện pháp phòng ngừa trong khi chuyên chở, sử dụng và bảo quản các loại thuốc trừ sâu. Hãy để nhóm thảo luận về những cách thức của rò rỉ /đổ tràn của thuốc trừ sâu và các mối nguy hiểm do sự cố rò rỉ
5. Hỏi những câu hỏi như "các biện pháp và các bước phòng ngừa nào bạn đang thực hiện để ngăn chặn mối nguy hiểm khi thuốc trừ sâu bị rò rỉ ra ngoài trong khu vực bảo quản hoặc do nhầm lẫn để đổ tràn trên mặt đất? để họ trả lời theo ý kiến của mình
6. Nếu các loại thuốc trừ sâu bị đổ trên mặt đất. Họ phải làm gì ngay lập tức (nhắc nhở họ phải rắc cát, mùn cưa ngay trên các khu vực bị đổ, sau đó gom cát hoặc bùn để trong một chiếc túi và tiêu hủy nó một cách an toàn nơi mà người và động vật không có ở đó) Phải bảo đảm rằng đeo khẩu trang, giày dép và quần áo bảo vệ khác trong khi làm sạch khu vực bị nhiễm thuốc
7. Thảo luận nhóm về sơ cứu khi có người bị ngộ độc thuốc (Nông dân sẽ viết ra các trường hợp ngộ độc thuốc trừ sâu và nhận ra dấu hiệu của ngộ độc thuốc trừ sâu)
8. Nông dân sẽ được hướng dẫn làm thế nào để thực hiện việc sơ cứu khi có người bị ngộ độc thuốc

Bước 3. Thực hành trong lớp

- Cho 3 nhóm ghi lại/ vẽ lại những họ nhớ trên nhãn thuốc trừ sâu.
- Thực hiện thí dụ trong trường hợp của chai chứa đầy nước, nói lỏng nắp đậy và xem những vấn đề xảy ra (dễ dàng bị đổ trên sàn nhà, bị rò rỉ khi xử lý, ...). Cán bộ tập huấn khuấy động lớp bằng cách đề nghị nông dân đưa ra các giải pháp dựa trên kiến thức nhận được từ lớp học.
- Ba nhóm sẽ cử ra một người để thực hành việc ngộ độc thuốc sâu như chất độc tiếp xúc cơ thể con người như thế nào. Hãy hỏi những câu dưới đây:
- Những triệu chứng ngộ độc nào xuất hiện nếu bị ngộ độc thuốc? Hãy để họ viết câu trả lời của họ trên thẻ màu, (một câu trả lời cho mỗi thẻ), và gắn các thẻ trên giấy khổ to. Khi các học viên đã hoàn thành, đặt lên trên bảng tiêu đề của triệu chứng ban đầu, và các triệu chứng thể hiện sau đó cuối cùng là triệu chứng xảy ra sau. Gắn những thẻ trả lời đúng dưới ngay tiêu đề
- Thêm triệu chứng được viết thiếu
- Sử dụng các tình nguyện viên, trình diễn từng bước các bước sơ cứu theo hướng dẫn. Cán bộ tập huấn sẽ chỉnh lại cho đúng cách

HÃY NHỚ RẰNG: ĐỂ BẢO VỆ BẢN THÂN VÀ NHỮNG NGƯỜI KHÁC – BẠN CẦN CÓ KIẾN THỨC CƠ BẢN VỀ CÁC MỐI NGUY HIỂM CỦA THUỐC BVTV VÀ VIỆC SƠ CỨU KHI BỊ NGỘ ĐỘC THUỐC XẢY RA LÀ QUAN TRỌNG VÀ CẦN THIẾT